

സാമ്പത്തിക ബോധവൽക്കരണ

സന്ദേശങ്ങൾ (പ്രൈമ്പർഫോറ്മ)

പ്രൈമ്പർഫോറ്റിഡി, കേന്ദ്ര കാർബാലയം

മിനാൻജ്യത്വ ഇൻകൗഷ്ട് ചെവലപ്പെമ്പ്പ് ഡിപാർട്ട്മെന്റ്, ആർബിഎഫ്

ബാധ്യതാ നിരാകരണം

ഈ പുസ്തകം, വായനക്കാരൻ സാമ്പത്തിക സാക്ഷരത പ്രദാനം ചെയ്യുക എന്ന ആത്മാർത്ഥമായ ഉദ്ദേശ്യത്തോട് വായിക്കുന്നതിനും പറിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള സാമഗ്രി എന്ന നിലയ്ക്ക് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഈ ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക ഉൽപന്നം/ ഉൽപന്നങ്ങളുമായി അഭല്ലങ്കിൽ സേവനം/സേവനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു തീരുമാനമടുക്കാൻ വായനക്കാരനെ സ്വാധീനിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെയുള്ളതല്ല.

പകർപ്പുവകാശം

ഉറവിടത്തിന്റെ അനുമതിയോടെയുള്ള പുനഃപ്രസിദ്ധീകരണം അനുവദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

മുന്നാം പതിപ്പ് - ജൂലൈ 2020

ഭാരതീയ റിസർവ് ബംക് അച്ചടിച്ചത്

ഭാരതീയ റിസർവ് ബംക്

ഭാരതീയ റിസർവ് ബംക്
ഭാരതത്തിന്റെ കേന്ദ്ര ബംക്

ഫിനാൻഷ്യൽ ഇൻഫ്ലേഷൻ & ഡെവലപ്മെന്റ് ഡിപാർട്ട്മെന്റ്,
10-ാം നില, ഷഹിദ് ഭഗത് നിലങ്ങ് മാർഗ്
ഫോർട്ട്, മുംബൈ- 400 001

കുറഞ്ഞത

രൂപകല്പന: കൗൺസിൽ രാമചന്ദ്രൻ

ഉള്ളടക്കം

സാമ്പത്തിക പ്രാപ്തികൾ

സന്ദേശം 1 - വായ്പാ പലിശ.....	01
സന്ദേശം 2 - കുടുപലിശ.....	02
സന്ദേശം 3 - പണപ്പെടുപ്പം.....	04
സന്ദേശം 4 - പണത്തിൽ സമയ മുല്യം.....	05
സന്ദേശം 5 - റിസ്കും റിട്ടേൺം (നഷ്ട സാധ്യതയും ആഭായവും).....	07
സന്ദേശം 6 - ബൈബിയുവർക്കരണം.....	09

അടിസ്ഥാന ബാക്കിൾ

സന്ദേശം 7 - ബൈജറ്റ് ഉണ്ടാക്കൽ, സമ്പദ്യം, ഉത്തരവാദിത്വത്തോടെ കടം വാങ്ങൽ	11
സന്ദേശം 8 - നികേഷപ അക്കാദമിക്കൾ.....	14
സന്ദേശം 9 - ട്രേഡിംഗ് സ്കോർ.....	15
സന്ദേശം 10 - പുതിയ തരം ബാക്കുകളും ബിസിനസ് കിസ്പോണ്ട്സ്‌ലും.....	16

യിജിറ്റൽ സാമ്പത്തിക സാക്ഷരത

സന്ദേശം 11 - ചീലിറ(റൈറ്റ്യൽ) പണമടവ്	19
സന്ദേശം 12 - ഏകീകൃത പണമടവ് സംവിധാനം (യൂപിഐ)	20
സന്ദേശം 13 - ഇലക്ട്രോണിക് ബാങ്ക് ഇടപാടുകളിൽ ചെയ്യേണ്ടതും ചെയ്യരുതാത്തതും	22
സന്ദേശം 14 - എടിഎം ഇടപാടുകളിൽ ചെയ്യേണ്ടതും ചെയ്യരുതാത്തതും	23
സന്ദേശം 15 - തട്ടിപ്പ് ഇടപാടുകളിൽ(യിജിറ്റൽ) അക്കാഡിക്കുള്ള ബാധ്യത	25

ഇടപാടുകാർക്കുള്ള സംരക്ഷണം

സന്ദേശം 16 - തെറ്റിഡിപ്പിച്ചുള്ള വിൽപന	29
സന്ദേശം 17 - സചേത് പോർട്ടൽ	30
സന്ദേശം 18 - അവിശസനീയമാം വിധം നല്ലതെങ്കിൽ?	31
സന്ദേശം 19 - പരാതി പരിഹാര സംവിധാനം.....	33
സന്ദേശം 20 - ആർബിഐയുടെ കംപ്പുയ്ക്ക് മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം (സിഎംഎൻ).....	35

സാമ്പത്തിക പ്രാപ്തികൾ

ഫിനാൻഷ്യൽ ഇൻകൂഷൻ & ഡെവലപ്മെന്റ് ഡിപാർട്ട്മെന്റ്, ആർബിഎഫ്

സന്ദേശ 1

വായ്പാ പലിശ

നിങ്ങൾ ബാധിൽ നിന്ന്
രു വർഷത്തേയ്ക്ക്
100 രൂപ വായ്പായെടുത്തു.

നിങ്ങൾ പ്രതിവർഷം 10%
സാധാരണ പലിശ*
അടയ്ക്കണമെന്ന്
ബാക്ക് പറഞ്ഞു.

ഈതിന് അർത്ഥം വർഷാവസാനത്തിൽ നിങ്ങൾ 100 രൂപയും (വായ്പാതുക) + 10 രൂപയും
(സാധാരണ പലിശ*), തിരികെ അടയ്ക്കണും എന്നാണ്. അതായത് ആകെ 110 രൂപ.

സാധാരണ പലിശ* കണക്കാക്കൽ

$$(100 \text{ രൂപ} \times 10/100) \times 1 = 10 \text{ രൂപ}$$

അതായത്

$$\text{എ} = (\text{പി} \times \text{ആർ}/100) \times \text{എൻ}$$

പി= മുതൽ, എ= പലിശ, ആർ= പലിശ നിരക്ക്, എൻ= വർഷങ്ങളുടെ എണ്ണിലോ.

പക്ഷേ സുക്ഷിക്കുക!!!

- വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വായ്പ അനുവദിച്ചുകൊണ്ടുള്ള കത്തിലെ ഉപാധികളും നിബന്ധനകളും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടാക്കാം. അതിനാൽ അത് ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വായിച്ച് മനസിലാക്കണം.
- വ്യക്തമായ, പലിയ അക്ഷരത്തിലുള്ള അനുമതി കത്ത് വായിക്കുക. ചീല സ്ഥാപനങ്ങൾ അവർ 2% ഇന്ത്യാക്കൂനു എന്ന് പറഞ്ഞെങ്കാണ് (പ്രതിമാസം എന്നത് ചെറിയ അക്ഷരത്തിൽ), പക്ഷേ ബാധക മാകുന്ന യമാർത്ഥ നിരക്ക് പ്രതിവർഷം 24% മായിരിക്കും.
- യമാർത്ഥ പലിശ നിരക്ക് അറിയുന്നതിനും അത് നിങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന ആശ്ലാതം എത്രയെന്ന് മനസിലാക്കുന്നതിനും എപ്പോഴും പലിശ നിരക്ക് വാർഷികാടിസ്ഥാനത്തിൽ കണക്കാക്കണം.

*ബാക്കുകൾ സാധാരണ പലിശയിൽ വായ്പകൾ നൽകാറില്ല.

സന്ദേശ 2

കൂടുപലിശ

കൂടുപലിശയെ ‘പലിശയ്ക്ക് മേൽ പലിശ’ എന്നും പറയാറുണ്ട്. നിക്ഷേപത്തിൽ നിന്നും ലഭിച്ചകുന്ന പലിശ മുതലിനൊപ്പം കൂടിച്ചേർക്കപ്പെടുകയും വീണ്ടും നിക്ഷേപിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നതാണ് കൂടുപലിശയുടെ നേട്വും. അതിനാൽ, മുതലിനേൽക്കും കിട്ടുന്ന പലിശയ്ക്കും പലിശ ലഭ്യമാകുന്നു!

ഖത്തരത്തിൽ കൂടിച്ചേർക്കപ്പെട്ട ദീർഘകാലം സംഭവിച്ചുവോൾ, ലഭിച്ചകുന്ന ആദായം (പലിശ) സാധാരണ പലിശയുമായി* താരതമ്യം ചെയ്യുവോൾ വളരെ ഉയർന്നതായിരിക്കും. ഇത് വിശദമാക്കുന്നതിനുള്ള ഉദാഹരണം:

വർഷം 1	
മുതൽ	10,000 രൂപ
പലിശ 10% നിരക്കിൽ (വർഷംതോറും കൂടിച്ചേർക്കപ്പെടുന്നു)	1,000 രൂപ
രണ്ടാം വർഷാവസാനത്തിലെ തുക	11,000 രൂപ
വർഷം 2	
പലിശ, 11,000 രൂപയ്ക്ക് 10% നിരക്കിൽ(വർഷം തോറും കൂടിച്ചേർക്കപ്പെടുന്നു) (അതായത്, ആദ്യത്തെ മുതൽ 10,000 രൂപ + 1000 രൂപയുടെ പലിശ)	1,100 രൂപ
രണ്ടാം വർഷാവസാനത്തിലെ തുക.	12,100 രൂപ.
വർഷം 3	
പലിശ, 12,100 രൂപയ്ക്ക് 10% നിരക്കിൽ(രണ്ടാം വർഷാവസാനത്തിലെ തുക) 10% നിരക്കിൽ (വർഷം തോറും കൂടിച്ചേർക്കപ്പെടുന്നു)	1,210 രൂപ
മൂന്നാം വർഷാവസാനത്തിലെ തുക	13,310 രൂപ

കൂടുപലിശ കണക്കാക്കുന്നതിനുള്ള സൂത്രവാക്യം

$$\text{എ} = \text{വി} \times \left(1 + \frac{\text{ആർ}}{\text{എൻ}}\right)^{\text{എൻ} \times \text{ടി}}$$

എ= തുക; വി= മുതൽ; ആർ= പലിശ നിരക്ക് (ദശാംശം);

എൻ= ഒരു വർഷത്തിൽ പലിശ കൂടിച്ചേർക്കപ്പെട്ട തവണകൾ; ടി= കാലയളവ് വർഷത്തിൽ.

*ബാക്കുകൾ സാധാരണ പലിശയിൽ വാൽപ്പകൾ നൽകാൻഒള്ളും.

കുടുപലിയുടെ ശക്തി

10,000 രൂപ 10% സാധാരണ പലിശയ്‌ക്ക്* 10 വർഷത്തേക്ക് നിക്ഷേപിച്ചാൽ അത് 20,000 രൂപയാകും.

എന്നാൽ, ദ്രോമാസികമായി കുടുപലിശ കണക്കാക്കുന്ന രീതിയിൽ 10% പലിശയ്‌ക്ക് നിക്ഷേപിച്ചാൽ അത് 26,851 രൂപയാകും.

$$\begin{aligned}
 & [=10,000*(1+((10/100)/4)))^4*10 \\
 & = 10000 * 2.6851 \\
 & = 26,851
 \end{aligned}$$

അതിനാൽ, കുടുപലിശ 6,851 രൂപ, അല്ലെങ്കിൽ 34% അധികം നേടുമുണ്ടാക്കുന്നു!!!

ഓർക്കുക

ദീർഘകാലത്തേയ്ക്ക്, പണം നിക്ഷേപമായി തന്നെ തുടരാൻ അനുവദിച്ചാൽ കുടുപലിശയിലും വലിയ ആഭാധം നേടാനോക്കും!

*ബാകുകൾ സാധാരണ പലിശയിൽ വായ്പകൾ നൽകാറില്ല.

സന്ദേശം 3 {പണപ്പുറുപ്പ്}

2019
1 കിലോ മാങ്ങ നിങ്ങൾക്ക്
100 രൂപയ്ക്ക് കിട്ടിയെന്ന്
കരുതുക

2020
അതേ 1 കിലോ മാങ്ങയ്ക്ക്
ഇപ്പോൾ 110 രൂപയാണ്
വില.

പണപ്പുറുപ്പ് 1 വർഷത്തിനുള്ളിൽ

$$\text{പണപ്പുറുപ്പ്} = 110 \text{ രൂപ} - 100 \text{ രൂപ} = 10 \text{ രൂപ}$$

അമാവാ

$$(10/100) * 100 = 10\%$$

അതായത്, ഒരു പ്രത്യേക കാലയളവിനുള്ളിൽ
സാധനങ്ങളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും വിലയിൽ
ഉണ്ടാകുന്ന വർധനയുടെ നിരക്കാണ് പണപ്പുറുപ്പ്.
ഈ ജീവിത ചെലവ് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.

താഴെ പറയുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ പരിഗണിക്കുക.

സാഹചര്യം 1

പ്രതിവർഷം 6% നിരക്കിൽ പണം നിക്ഷേപിച്ചു.

വരുമാനം - 6%

പണപ്പുറുപ്പ് - 4%

യമാർത്ഥ വരുമാന നിരക്ക്:

$$\text{വരുമാന\%} - \text{പണപ്പുറുപ്പ് \%} = 6\% - 4\% = 2\%.$$

അതായത്

ധനാത്മകമായ (പോസിറ്റീവ്) വരുമാനം

സാഹചര്യം 2

പണം നിക്ഷേപിക്കാതെ കൈവശം സൃഷ്ടിച്ചു.

വരുമാനം - 0%

പണപ്പുറുപ്പ് - 4%

യമാർത്ഥ വരുമാന നിരക്ക്:

$$\text{വരുമാന\%} - \text{പണപ്പുറുപ്പ് \%} = 0\% - 4\% = -4\%.$$

അതായത്

ജീവാത്മകമായ (സെഗ്രേറ്റ്) വരുമാനം.

കൈവശം സൃഷ്ടിച്ച പണത്തിന്റെ മൂല്യം 4%

നഷ്ടപ്പെട്ടു. കാരണം പണപ്പുറുപ്പ് 4% മാറിയുന്നു.

ശരിയായ, കുറഞ്ഞപക്ഷം പണപ്പുറുപ്പത്തെക്കാൾ ഉയർന്ന വരുമാനമെങ്കിലും
തരുന്ന സാമ്പത്തിക ഉൽപന്നത്തിൽ നിക്ഷേപം നടത്തുക എന്നത് എത്ര
പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യമാണെന്ന് മേൽപ്പറഞ്ഞത്തിൽ നിന്നും, മനസിലാക്കാം.

സന്ദേശം 4 { പണത്തിന്റെ സമയ മുല്യം }

പണത്തിന്റെ സമയ മുല്യം (ടിവിഎഫ്) എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ലഭ്യമായിട്ടുള്ള പണം പലിശ നിരക്ക് ധനാത്മകമായതിനാലുള്ള വരുമാന സാധ്യത മുലം, ഭാവിയിൽ ലഭ്യമാകുന്ന അതേ തുകയേക്കാൾ മുല്യമുള്ളതാണ് എന്ന ആശയമാണ്. ഇന്നുള്ള 100 രൂപയ്ക്ക് തുല്യമായിരിക്കില്ല രണ്ട് വർഷം കഴിഞ്ഞ് കിട്ടുന്ന 100 രൂപ.

പലിശ നിരക്ക്/കിഴിവ് നിരക്ക് 10% എന്ന അനുമാനത്തോടെ താഴെ പറയുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ പരിഗണിക്കുക.

വർഷത്തിലെരാറിക്കൽ കുടുപലിശ കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന തരത്തിൽ 10% പലിശ നിരക്കിൽ നികേഷപ്പിക്കപ്പെട്ട 100 രൂപ രണ്ട് വർഷം കഴിയുമ്പോൾ 121 രൂപയാകും. ഇതിനെ നിലവിലുള്ള പണത്തിന്റെ **ഭാവി മുല്യം** എന്ന് പറയുന്നു.

നേരെ മരിച്ച്, അതേ സാഹചര്യത്തിൽത്തന്നെ, 2 വർഷം കഴിഞ്ഞ് കിട്ടുന്ന 121 രൂപ ഇന്ന് കിട്ടുന്ന 100 രൂപയ്ക്ക് തുല്യമാണ്. ഇതിനെ ഭാവിയിലെ പണത്തിന്റെ **നിലവിലുള്ള മുല്യം** എന്ന് പറയുന്നു. 2 വർഷം കഴിഞ്ഞ് കിട്ടുന്ന 121 രൂപയുടെ നിലവിലുള്ള മുല്യം ഇന്ന് 100 രൂപയാണ്.

ഇതിലും, പണത്തിന് ഒരു ‘സമയ മുല്യം’ ഉണ്ടെന്ന് വ്യക്തമാകുന്നു.

ബാർക്കുക

പണം ബുദ്ധിപൂർവ്വം നികേഷപിച്ചില്ലെങ്കിൽ, അതിന്റെ മുല്യം പണപ്പെടുപ്പം മുലം നഷ്ടപ്പെടുകയും കാം.

100 രൂപ നികേഷപിക്കുന്നോൾ ലഭിക്കുന്ന ആദായം(പലിശ) 5% എന്നും പണപ്പെടുപ്പം 7% എന്നും കണക്കാക്കിയാൽ ധമാർത്ഥം ആദായം (-2%)മാണ്! പണത്തിന്റെ മുല്യം 2 രൂപയോളം നഷ്ടപ്പെട്ടു.

അതിനാൽ, ധനകാര്യ സമാപനങ്ങൾ പണപ്പെടുപ്പും മറ്റ് ഘടകങ്ങളും മുലമുള്ള നഷ്ടം നികത്തുന്നതിനായി, നിങ്ങൾ പണം നികേഷപിച്ചാൽ പലിശ തരികയും നിങ്ങൾ പണം കടം വാങ്ങിയാൽ പലിശ ഇടാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതുകൊണ്ട്, പണത്തിന്റെ ഭാവി മുല്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി, പണപ്പെടുപ്പ് നിരക്കിനേക്കാൾ ഉയർന്ന പ്രതിഫലം നേടുന്നതിന് വേണ്ടി ഉചിതമായ സാമ്പത്തിക ഉൽപന്നത്തിൽ നികേഷപിക്കുകയും സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത് വളരെ പ്രധാനമാണ്.

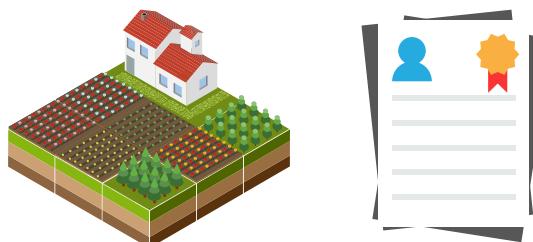

സന്ദേശം 5 { നഷ്ട സാധ്യതയും ആദായവും }

എത്തോരു നികേഷപത്തിലും നഷ്ടസാധ്യതയുണ്ട്.

പൊതുവിൽ, നഷ്ടസാധ്യതയും ആദായവും തമിൽ നേരിട്ടാരു ബന്ധമുണ്ട്. പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന ആദായം ഉയർന്നതാണെങ്കിൽ, നഷ്ടസാധ്യതയും ഉയർന്നതായിരിക്കും. (പ്രാരംഭ നികേഷപംത്രനെ നഷ്ടപ്പെടാനുള്ള സാധ്യതയും ഇതിൽ ഉള്ളടങ്ങിയിരിക്കുന്നു).

ആദായം കുറയുമ്പോൾ, നഷ്ട സാധ്യതയും കുറയുന്നു.

രൂപ സാമ്പത്തിക ഉൽപന്നത്തിൽ നികേഷപിക്കുകയോ സമ്പാദിക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ മനസിൽ വെയ്ക്കേണ്ട അടിസ്ഥാന നികേഷപക്തതയും **നഷ്ടസാധ്യതയും (റിസ്ക്) ആദായവും (റിട്ടേൺ)** തമിലുള്ള ഈ പരസ്പര ബന്ധമാണ്. ഉയർന്ന ആദായം പ്രതീക്ഷിക്കുമ്പോൾ അതിൽ ഉയർന്ന നഷ്ടസാധ്യത, അതായത്, നികേഷപിച്ച പണം അപൂർവ്വ നഷ്ടപ്പെടുന്നതിനുള്ള സാധ്യതപോലും ഉണ്ടായെങ്കാം.

നിങ്ങളുടെ പണം ബുദ്ധിപൂർവ്വം നിക്ഷേപിക്കുക!

സൃഷ്ടിക്കുക! വേഗത്തിലും ഉയർന്ന നിരക്കിലും ആദായം തരുന്ന സ്കീമുകൾ നഷ്ടസാധ്യത ഉള്ളതായെങ്കാം. നഷ്ടസാധ്യതകൾ മനസിലാക്കാതെ ആദായത്തിന് പുറകേ പോകരുത്!

സ്കീമുകൾ വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്ന സ്ഥാപനത്തിൽനിന്ന് പശ്ചാത്തലവും പ്രകടനവും നന്നായി പരിശോധിക്കുക. ഉപാധികളും നിബന്ധനകളും ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വായിക്കുക.

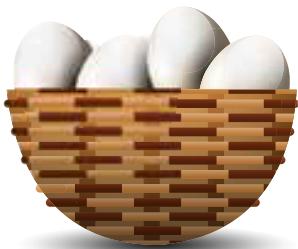
അൻഡ്രോഡ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ “അവിശസനീയമാം വിധം നല്ലത്” എന്ന തോന്ത്രപ്രിക്കുന്ന സ്കീമുകളിലേക്ക് ആകർഷിക്കപ്പെടുന്നതിന് മുമ്പ് അതിനെക്കുറിച്ച് നന്നായി പഠിക്കുകയും ശ്രദ്ധപൂർത്തുകയും ചെയ്യുക!!!

എത്തെങ്കിലും സ്കീം പ്രകാരം പിരിപ്പെടുത്ത പണമോ നിക്ഷേപമോ തിരികെ തരുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വിവരം അറിയിക്കുന്നതിനോ പരാതികൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനോ www.sachet.rbi.org.in എന്ന വെബ്സൈറ്റ് സന്ദർശിക്കുക.

സെണ്ടം 6

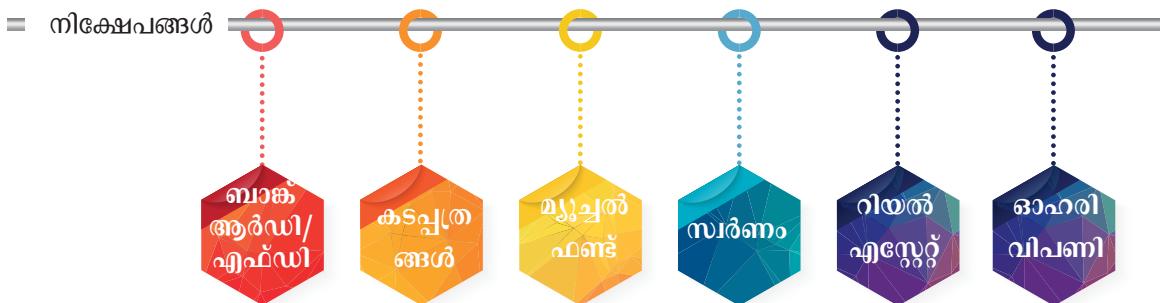
ബൈബിയുവത്കരണം

ഈ പഴങ്ങാല്ലോ നമുക്ക് എല്ലാവർക്കും അറിയാം.

എല്ലാ മുട്ടയും ഒരു കുട്ടയിൽ
ബൈബിയുവത്കരുത്.

നിങ്ങളുടെ പണം വ്യത്യസ്ത ആസ്തികളിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്ന
പ്രക്രിയയാണ് ബൈബിയുവത്കരണം.

ബൈബിയുവത്കരണം എന്തിന്?

ഒന്നോ അതിലധികമോ ആസ്തികളുടെ മുല്യം ഇടിയുന്നതിലൂടെ ഉണ്ടാകുന്ന നഷ്ടത്തിൽ നിന്നും സയം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാണ് വ്യത്യസ്ത ആസ്തികളിൽ നിക്ഷേപിച്ച് ബൈബിയുവത്കരണം നടത്തണമെന്ന് പറയുന്നത്. വ്യത്യസ്ത ആസ്തികളുടെ ആദായം ഒന്നില്ല ഇടിയാണ് ഇടയില്ലാത്തതിനാൽ, ഒരു ആസ്തിയുടെ വില ഇടിയുന്നതിലൂടെ ഉണ്ടാകുന്ന നഷ്ടം മറ്റാരു ആസ്തിയുടെ വില ഉയരുന്നതിലൂടെ പരിഹരിക്കപ്പെടും. അങ്ങനെ നിങ്ങളുടെ നിക്ഷേപം നഷ്ടത്തിൽ നിന്നും സംരക്ഷിക്കപ്പെടും.

അടിസ്ഥാന ബാക്കിൾ

003

പ്രിന്റിംഗ് ഇൻക്സൂഷൻ & ഡെവലപ്മെന്റ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്, ആർബിഎഫ്

സെക്ഷൻ 7

ബജറ്റ് ഉണ്ടാക്കൽ, സമ്പാദ്യം,
ഉത്തരവാദിത്വത്തോടു കൂടം വാങ്ങൽ

ബജറ്റ് ഉണ്ടാക്കൽ

എന്നാണ് ബജറ്റ്?

ലളിതമായി പറഞ്ഞാൽ, ഈത് നിങ്ങളുടെ ഭാവി വരുമാനത്തിന്റെയും ചെലവിന്റെയും ആസൃത്തിനാണ്. പ്രതിവർഷ ബജറ്റോ പ്രതിമാസ ബജറ്റോ പ്രതിവാര ബജറ്റ് പോലുമോ ആകാം.

എന്തിനാണ് ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നത്?

നിങ്ങളുടെ കൈവശം ബജറ്റ് ഉണ്ടാക്കിൽ ചെലവുകൾ നന്നായി നിയന്ത്രിക്കാനും കൂടുതൽ സമ്പാദിക്കാനും നിങ്ങൾ പ്രാപ്തനാകും. നിങ്ങളുടെ ധമാർത്ഥ ചെലവും ബജറ്റോ തമ്മിൽ ഒത്തുനോക്കുമ്പോൾ എവിടെയാണ് നിങ്ങൾ കൂടുതൽ (അല്ലെങ്കിൽ കുറവ്) ചെലവാക്കുന്നതെന്ന് കാണാനാകും.

ധനകാര്യ ആസൃത്തിന്തിന് നിങ്ങളെ സഹായിക്കുക എന്നതാണ് ഒരു ബജറ്റിന്റെ ആത്മത്തികമായ ലക്ഷ്യം.

സമാദ്യം

എന്താണ് സമാദ്യം?

സമാദ്യത്തെത്ത താഴെ പറയും പോലെ

കാണുന്നത് ഒരു നല്ല

സമീപനമായിരിക്കും:

സമാദ്യം = വരുമാനം - ചെലവ് X

ചെലവ് = വരുമാനം - സമാദ്യം ✓

നിങ്ങളുടെ വരുമാനത്തിൽ നിന്ന്, എന്തിനെകിലും
വേണ്ടി ചെലവാക്കും മുമ്പ്, ഒരു പക്ക് മാറ്റിവെയ്ക്കണം.

എവിടെ സമാദിയ്ക്കും?

എത്രാരു വ്യക്തിയും സമാദിക്കുമ്പോൾ സുരക്ഷ, രാക്കാ പണ ലഭ്യത, ആദായം എന്നീ മൃന്നു കാര്യങ്ങൾ മനസിൽ സുരക്ഷിക്കണം.

സുരക്ഷ എന്നത്, നിങ്ങളുടെ മുതലിന് അല്ലെങ്കിൽ നിക്ഷേപത്തിന് ഒരു പ്രത്യേക ആസ്തിയിൽ നിന്നുള്ള സുനിശ്ചിതമായ/ ഉറപ്പായ ആദായം എങ്ങനെ എന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. സർക്കാർ കടപ്പാടുകളാണ് എറ്റവും സുരക്ഷിതം. ബാക്ക് സ്ഥിര നിക്ഷേപങ്ങളും താരതമ്യേന സുരക്ഷിതമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു.

രാക്കാ പണ ലഭ്യത എന്നത്, ഒരു ആസ്തി എറ്റവും കുറഞ്ഞ മുല്യ നഷ്ടത്തോടെ വിൽക്കുന്നത് എത്ര മാത്രം എളുപ്പമാണ് എന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ബാക്ക് നിക്ഷേപങ്ങൾ, ലിൻഡ് ചെയ്യപ്പെട്ടതും ട്രേഡ് ചെയ്യപ്പെട്ടതുമായ ഇക്കിട്ടി ഓഹരികൾ, മുച്ചൽ ഫണ്ടുകൾ എന്നിവ രാക്കാ പണമാക്കി മാറ്റാൻ താരതമ്യേന എളുപ്പമുള്ളവയായി പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നു.

ആദായം സാമ്പത്തിക ഉൽപന്നം എത്ര തരത്തിലുള്ളതാണെന്നതിനെന്നും അതിലുള്ള നഷ്ടസാധ്യത (റിസ്ക്) എത്രതോളംണ്ണെന്നതിനെന്നും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഇക്കിട്ടി ഓഹരികൾ നിങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ ആദായം തന്നേയ്ക്കാം, എന്നാൽ അതിൽ ഉയർന്ന നഷ്ടസാധ്യതയും ഉണ്ട്.

സമാദിക്കുമ്പോൾ മനസിൽ സുരക്ഷിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ

- സമാദ്യം വ്യത്യസ്ത ആസ്തികളിൽ നിക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നു എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുക. (വൈവിധ്യവർക്കരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മുൻ സന്ദേശം നോക്കുക)
- സമാദ്യത്തിന്റെ കുറച്ച് ഭാഗം എളുപ്പത്തിൽ പണമാക്കാവുന്ന ആസ്തിയിലായിരിക്കണം. അങ്ങനെയായാൽ പണം ആവശ്യമുള്ളപോൾ നിങ്ങൾക്ക് പിൻവലിക്കാനാകും.
- ഉയർന്ന നഷ്ട സാധ്യതയുള്ള/ ധനകാര്യ നിയന്ത്രണ ഏജൻസികളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുണ്ടായ സ്കീമുകളിലോ ആസ്തികളിലോ പണം നിക്ഷേപിക്കരുത്. അത് പുർണ്ണമായും നഷ്ടപ്പെടുത്തുകാം!!!

ഉത്തരവാദിത്രയോടു കൂടം വാങ്ങൽ

ആഭാധം ഉണ്ടാകുന്ന, അല്ലെങ്കിൽ മുല്യം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ആസ്തികളിൽ നിക്ഷേപിക്കാൻ കൂടം വാങ്ങാം. വീട് വാങ്ങുന്നതിനുള്ള പണയ വായ്പകൾ, കൂട്ടികളുടെ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ വായ്പകൾ മുതലായവയാണ് നല്ല കൂടം വാങ്ങലിനുള്ള ഉദ്ദേശനങ്ങൾ.

വന്തുവിൽ
നിക്ഷേപിക്കാൻ

വിദ്യാഭ്യാസ
ആവശ്യത്തിന്

വ്യക്തിപരമായ
ചെലവുകൾക്ക്

ചെലവുകൾക്കുള്ള പണം കണ്ണം
തനാൻ ഏകദിനും കാർഡുകൾ
ഉത്തരവാദിത്രമില്ലാതെ
ഉപയോഗിക്കൽ

ആരിൽ നിന്ന് കൂടം വാങ്ങും?

ബാങ്കുകൾ, എൻബിഎഫ്‌സികൾ, എച്ച്റിഎഫ്‌സികൾ പോലെ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് കൂടം വാങ്ങുന്നതാണ് നല്ല ശീലം. കാരണം ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുമേൽ പതിവായി ഒരു മേൽനോട്ടമുണ്ട്, ഈ കൂടുതൽ സുതാര്യമാണ്, വടക്കുപറിപ്പിലിക്കാരെപോലെ അധിക ചാർജ്ജ് ഇടാക്കില്ല, നിയന്ത്രണ ഏജൻസികൾ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ പാലിക്കാതിരിക്കുകയോ ലഭിക്കുന്ന സേവനങ്ങളിൽ പോരായ്മ ഉണ്ടാകുകയോ ചെയ്താൽ, സ്ഥാപനത്തിൽ ആഭ്യന്തരമായും നിയന്ത്രണ ഏജൻസി മുഖ്യമായും സൗജന്യ പരാതി പരിഹാര സംവിധാനം ലഭ്യമാകും.

വായ്പ എടുക്കൽ എളുപ്പമാക്കാൻ എന്ന പേരിൽ, നിങ്ങൾ കമ്പജിപ്പിക്കപ്പെടുക്കാം വായ്പ എടുക്കുന്നതിന് സൗജന്യ സഹായം വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്ന ഏജൻസുമാരെ സുക്ഷിക്കുക. ബാങ്ക്/എൻബിഎഫ്‌സി/എച്ച്റിഎഫ്‌സി അല്ലെങ്കിൽ ബിസിനസ്സ് കിസ്പോബ്സ്മായി (ബിസി) നേരിട്ട് ഇടപാടുകൾ നടത്തുക.

സന്ദേശം 8 {നികേഷപ അക്കാദ്മിക്സ് }

സജീവ സന്ധാദ്യവും നിർജീവ സന്ധാദ്യവും

സാധാരണ സേവിക്സ് ബാക്സ് അക്കാദ്മിക്സ് നികേഷപിക്കുന്ന പണ്ണതിൽ നിന്ന് വളരെ കുറഞ്ഞ ആദായമാണ് ലഭിച്ചക്കുക. അതിനാൽ അവയെ നിർജീവ സന്ധാദ്യമെന്ന് വിശ്വേഷിപ്പിക്കാം. വളരെയധികം പണം സേവിക്സ് അക്കാദ്മിക്സ് സുക്ഷിക്കരുത്.

അതിന് പകരം, ബാക്സ് കളുടെ റിക്രീഡ്/സ്ഥിര നികേഷപങ്ങളിൽ നികേഷപിക്കുക. അത് മെച്ചപ്പെട്ട ആദായം ലഭ്യമാക്കും.

മറ്റ് നല്ല ശൈലങ്ങൾ :

- നിശ്ചിത ഇടവേളകളിൽ അക്കാദ്മിക് പാസ്ബുക്സ്/ഗ്ലോറ്റെൻ്റ് എടുക്കുകയും അതിൽ ഇടപാടുകൾ രേഖ പ്ലേറ്റിയിരിക്കുന്നത് പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ചെക്സ് ബുക്സ് (എടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ) ഭദ്രമായി സുക്ഷിക്കുക.
- ഇൻറ്റെന്റ് ബാക്സിൾ (ലഭ്യമാണെങ്കിൽ) ഏഡിയിയും പാസ്വേർഡും ആരുമായും പക്ഷുവെയ്ക്കാതിരിക്കുക.
- ദയവിറ്റ് കാർഡ് (ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ) പിൻ ആരുമായും പക്ഷുവെയ്ക്കാതിരിക്കുക.
- ഓൺലൈൻ പണമിടപാടുകൾക്കായി ലഭിച്ചുനു ട്രിപിക്കൾ(വൺ ദേശ പാസ്വേർഡ്) ആരുമായും പക്ഷുവെയ്ക്കാതിരിക്കുക.

എന്നാണ് അവകാശപ്പെടുത്തൽ (നോമിനേഷൻ), എത്തിന് അവകാശപ്പെടുത്തണം?

അവകാശി (നോമിനി) എന്നാൽ, ഒരു വ്യക്തിയുടെ അക്കാദ്മിക്കൾ കാര്യത്തിൽ നികേഷപകൾ മരണശേഷം, സംയുക്ത അക്കാദ്മിക്കൾ കാര്യത്തിൽ എല്ലാ നികേഷപക്കരുടെയും മരണശേഷം (മരണപ്പെട്ട നികേഷപകൾ) നിയമപരമായ അനന്തരാവകാശികളുടെ (ട്രസ്റ്റി എന്ന നിലയിൽ) ബാക്സ് അക്കാദ്മിക്കൾ കിടക്കുന്ന പണം കൈപ്പറാൻ ചുമതലപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വ്യക്തിയാണ്. അവകാശപ്പെടുത്തൽ(നോമിനേഷൻ) അവകാശങ്ങൾ (ക്ഷേയിം) വേഗത്തിൽ തീരുപ്പാക്കുന്നതിനും ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കുടുംബാഗഞ്ജളുടെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ കുറയ്ക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നു.

“ ബാക്സിൽ നികേഷപ അക്കാദ്മിക് ആരംഭിക്കുമ്പോഴെല്ലാം നോമിനേഷൻ ഫോറം പൂരിപ്പിച്ച് നൽകുക.”

കാലാവധി എത്തും മുമ്പുള്ള പിൻവലികൾ

സ്ഥിര നികേഷപങ്ങൾ സാധാരണയായി ഒരു പ്രത്യേക/ നിശ്ചിത കാലാവധിയിലേക്കുള്ളതാണ്. ആകാലാവധി പൂർത്തിയാകുന്നതിന് മുമ്പ് ആ പണം പിൻവലിക്കണമെങ്കിൽ, കാലാവധി എത്തും മുമ്പുള്ള പിൻവലികൾഒന്ന് ബാക്സ് പിച്ച ഇംഗ്ലീഷിലും ഉള്ളാക്കില്ല.

നികേഷപകൾ മരണശേഷമാണെങ്കിൽ, കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കും മുമ്പുള്ള പിൻവലികൾഒന്ന് പിച്ച ഇംഗ്ലീഷിലും

സന്ദേശം 9 { ക്രെഡിറ്റ് സ്കോർ }

എന്നാണ് കൃത്യമായി ഒരു ക്രെഡിറ്റ് സ്കോർ?

- ക്രെഡിറ്റ് സ്കോർ (മുന്ന് അക്ക നമ്പർ) വായ്പയെടുക്കുന്ന വ്യക്തിയുടെ വായ്പയെടുക്കാനുള്ള ശ്രേഷ്ഠിയ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. സാധാരണയായി ഈത് അവൻ/അവൾ മുൻകാലങ്ങളിൽ കടം വാങ്ങിയതിൽ വിവരങ്ങളുടെയും മറ്റ് വസ്തുതകളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ളതായിരിക്കും.
- ഒരു വായ്പാ വിവരവിതരണ കമ്പനി (ക്രെഡിറ്റ് ഇൻഫോർമേഷൻ കമ്പനി) നൽകുന്ന വായ്പാ വിവര (ക്രെഡിറ്റ് ഇൻഫോർമേഷൻ) റിപ്പോർട്ടിനൊപ്പമാണ് ഈത് നൽകുന്നത്.
- വായ്പയെടുക്കുന്ന വ്യക്തി ബാങ്കുകളിൽ/ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് എടുത്ത വായ്പകൾ ഐല്ലായ്ക്കുമ്പോഴും കൃത്യ സമയത്ത് തന്നെ തിരിച്ചടച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അയാളുടെ ക്രെഡിറ്റ് സ്കോർ ഉയർന്നതായിരിക്കും.

സ്കോർ ഉയർന്നതാണെങ്കിൽ, വായ്പയെടുക്കുന്നയാൾ കടം വാങ്ങാൻ കൂടുതൽ യോഗ്യതയും കൂടുതൽ ഉത്തരവാദിവുമുള്ള രേഖായിരിക്കും.

ക്രെഡിറ്റ് സ്കോർ പ്രധാനപ്പെട്ടതായിരിക്കുന്നത് എന്തുകൊണ്ട്?

- ബാങ്കുകൾ/ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ വായ്പകൾ അനുവദിക്കുമ്പോൾ മറ്റ് കാര്യങ്ങൾക്കൊപ്പം നിങ്ങളുടെ ക്രെഡിറ്റ് സ്കോറും തിട്ടപ്പെടുത്തുന്നു/പരിശോധിക്കുന്നു.
- മറ്റൊരു കാര്യങ്ങളും ഒരുപോലെയായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ സാധാരണയായി, ഉയർന്ന ക്രെഡിറ്റ് സ്കോറുള്ള വ്യക്തി കുറഞ്ഞ പലിശ നിരക്കിൽ വായ്പ കിട്ടുന്നതിന് യോഗ്യനായിരിക്കും.

അപ്പോൾ ചോദ്യം ഇതാണ്, എങ്ങനെ നിങ്ങളുടെ ക്രെഡിറ്റ് സ്കോർ ഉയരാം?

- അവനവെൻ്റ് ശേഷിക്ക് അനുസരിച്ച്, അതായത്, പതിവായും കൃത്യസമയത്തും തിരിച്ചടയ്ക്കാൻ കഴിയുന്ന അത്ര മാത്രം വായ്പ എടുക്കുക.
- തിരിച്ചടവ് ഗധുകൾ ഒന്നും വിട്ടുപോകുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പാക്കുക.
- സാധിക്കുമെങ്കിൽ വായ്പ നേരത്തെ തിരിച്ചടയ്ക്കുക. അത് നല്ല വായ്പ ചരിത്രം സൃഷ്ടിക്കും.

സന്ദേശം 10

പുതിയ തരം ബാങ്കുകളും വിസിനസ് കൊണ്ടപോണ്ടും

അടുത്ത കാലത്ത്, പരമ്പരാഗത ബാങ്കുകളിലൂതു, പെയ്മെന്റ് ഗ് ബാങ്കുകളും സ്നോൾ ഫിനാൻസ് ബാങ്കുകളും പോലുള്ള മറ്റ് ചില വിഭാഗം ബാങ്കുകളും നിലവിൽ വന്നു. രണ്ട് തരം ബാങ്കുകളും സജജമാക്കുന്നതിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം സുരക്ഷിതമായ, സാങ്കേതിക വിദ്യയാൽ നയിക്കപ്പെടുന്ന പരിത്യാസിത്തിൽ വന്നതോതിലുള്ള സാമ്പത്തിക ഉൾപ്പെടുത്തൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നതാണ്.

പെയ്മെന്റ് ഗ് ബാങ്കുകൾ

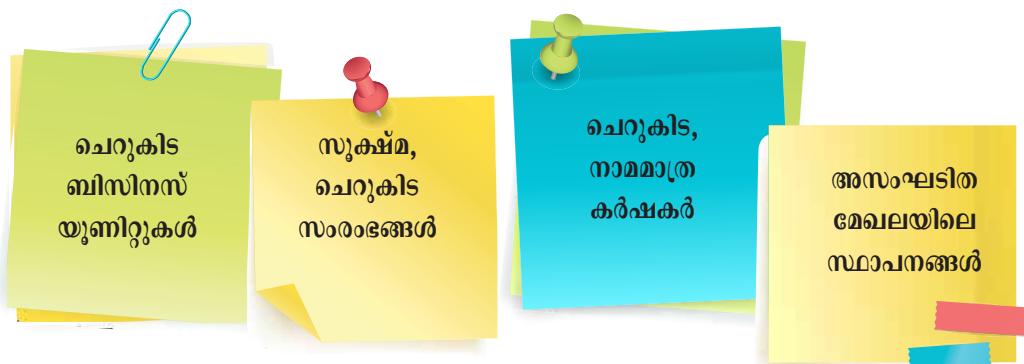
- പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്ന് ധിമാൻ ഡെപ്പോസിറ്റുകൾ സീക്രിക്കാൻ കഴിയും- ഒരു വ്യക്തിയിൽ നിന്നും ഒരു ലക്ഷം രൂപ വരെ. എന്നാൽ ആവർത്തനക്കപ്പെടുന്ന (റിക്വിസ്റ്റ്)/സ്ഥിര നിക്ഷേപങ്ങൾ സീക്രിക്കാനാകില്ല.
- എടിഎം/ഡെവിറ്റ് കാർഡുകൾ നൽകാനാകും. എന്നാൽ ടെക്യൂറ്റ് കാർഡുകൾ നൽകാനാകില്ല.
- വായ്പകളും അധികാരിക്കുന്നതും (മുൻകൃത പണം) നൽകാനാകില്ല.

ഇവയ്ക്ക് വിവിധ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ പണം കൊടുക്കൽ, പണം അടയ്ക്കൽ സേവന അംഗൾ നൽകാനും മുച്ചൽ ഫല്കുകളും ഇൻഷുറൻസ് ഉൽപന്നങ്ങളും വിതരണം ചെയ്യാനും കഴിയും.

സ്നോൾ ഫിനാൻസ് ബാങ്കുകൾ

സ്നോൾ ഫിനാൻസ് ബാങ്കുകൾ മുഖ്യമായും സമൃദ്ധത്തിലെ അവഗണിക്കപ്പെട്ട, സേവനങ്ങൾ പരിമിതമായി മാത്രം ലഭിയ്ക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങൾക്ക് സാമ്പാദ്യ സാധ്യതകൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു. അതോടൊപ്പം ചെറുകിട വിസിനസ് യൂണിറ്റുകൾ, സുക്ഷ്മ, ചെറുകിട സംരംഭങ്ങൾ, ചെറുകിട, നാമമാത്ര കർഷകൾ, അസംഘടിത മേഖലയിലെ സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് ഉയർന്ന സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ കുറഞ്ഞ ചെലവിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ചെറുകിട വായ്പകൾ (25 ലക്ഷം രൂപ വരെ) ലഭ്യമാക്കുന്നു.

ബിസിനസ് കൗൺസിൽ (ബി സി)

ഇടപാടുകാരെ ബാകിൽ ആവശ്യങ്ങളിൽ/ പണ്ടിപാടുകളിൽ സഹായിക്കുന്നതിനായി (സാധാരണായി വിദ്യാഭ്യാസം/ ശാമങ്ങളിൽ) പോകുന്ന ബാകിൽ ഒരു പ്രതിനിധിയാണ് (അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഏജൻസ്) ബിസിനസ് കൗൺസിൽ (ബി സി).

അരു ബിസിയർക്ക് താഴെ പറയുന്ന സേവനങ്ങൾ നൽകാൻ കഴിയും:

- ബാക്സ് അക്കൗണ്ട് ആരംഭിക്കൽ.
- പണം നിക്ഷേപിക്കലും വിന്നവലിക്കലും.
- നിങ്ങളുടെ അക്കൗണ്ടിൽ നിന്നും, നിങ്ങളുടെ അക്കൗണ്ടിലേക്കും പണം കൈമാറ്റം ചെയ്ത്.
- വായ്പാ അപേക്ഷകൾ ശേഖരിക്കൽ.
- ചെറിയ തുകയുടെ വായ്പകൾ വിതരണം ചെയ്ത്.

കുറിപ്പ്

നിങ്ങൾക്ക് ചെയ്യാവുന്ന കാര്യങ്ങൾ

- നിങ്ങളുടെ പ്രദേശത്ത് ബി സിയുടെ സേവനം ലഭ്യമാണോ എന്നറിയാൻ ഏറ്റവും അടുത്തുള്ള ബാക്സ് ബോബിനെ സമീപിക്കാം.
- ബി സിയെക്കുറിച്ച് എത്രക്കിലും സംശയം ഉണ്ടെങ്കിൽ, നിങ്ങളുടെ ബാകിൽ നിന്നും ബി സിയുടെ പേരും മറ്റ് വിവരങ്ങളും സ്ഥിരീകരിക്കാം.
- നിങ്ങളുടെ ഏറ്റവും അടുത്തുള്ള ബി സിയെ കണ്ടതുന്നതിനായി <https://www.iba.org.in/bcregistry/> എന്ന വെബ്സൈറ്റ് സന്ദർശിക്കുകയും ചെയ്യാം.
- ബി സിയുടെ സേവനത്തിൽ നിങ്ങൾക്ക് തൃപ്തിയില്ലെങ്കിൽ ബാകിൽ പരാതി നൽകാം.

യിജിറ്റൽ സാമ്പത്തിക സാക്ഷരത

പ്രിന്റിംഗ് ഇൻഫ്രാസ്ട്ര & ഡെവലപ്മെന്റ് യീപ്പാർക്ക്‌മെന്റ്, ആർബിഎഫ്

സന്ദേശം 11 { ചില്ലറ (രീടുയൽ) പണ്മടവ് }

എൻഡൗഫ്രെം്റി, അർട്ടിജിഫൈസ്, ഐഎംപിഎസ് എന്നിവയാണ് പണം കൈമാറ്റത്തിനായി ബാക്കുകൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന ഏറ്റവും ജനപ്രീതിയാർജിച്ച ചില്ലറ (രീടുയൽ) പണ്മടവ് മാർഗ്ഗങ്ങൾ. ഈ ബാക്ക് ശാഖകളിൽ അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ ബാക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്ന ഇൻ്റർനെറ്റ് ബാക്കിൽ, മൊബൈൽ ബാക്കിൽ മുതലായവ പോലുള്ള ഓൺലൈൻ സംവിധാനങ്ങളിൽ ലഭ്യമാകും.

ഈ മുന്ന് മാർഗ്ഗങ്ങളും വ്യക്തമാക്കുന്ന സചിത്ര വിവരങ്ങം താഴെ കൊടുക്കുന്നു:

പ്രത്യേകതകൾ	എൻഡൗഫ്രെം്റി	അർട്ടിജിഫൈസ്	ഐഎംപിഎസ്
പണം കൈമാറ്റത്തിന് എടുക്കുന്ന സമയം	എതാനും മണിക്കൂർ	ഉടനെതന്നെ.	ഉടനെതന്നെ
ഇടപാടുകാരുടെ പണം കൈമാറ്റത്തിനായുള്ള പ്രവർത്തന സമയം	24/7. വാരാന്തെ ഔളിലും ബാക്ക് അവധി ദിവസങ്ങളിലും ഉൾപ്പെടെ.	രാവില 7 മുതൽ വൈകീട് 6 വരെ സാധാരണ പ്രവർത്തിദിവസങ്ങളിലും പ്രവർത്തി ദിവസമായ ശനിയാഴ്ചയും	24/7. വാരാന്തെ ഔളിലും ബാക്ക് അവധി ദിവസങ്ങളിലും ഉൾപ്പെടെ.
ആവശ്യമായ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ തുക	കുറഞ്ഞ തുകയ്ക്ക് പരിധിയില്ല	2 ലക്ഷം രൂപ	കുറഞ്ഞ തുകയ്ക്ക് പരിധിയില്ല
കൈമാറ്റം ചെയ്യാവുന്ന പരമാവധി തുക	എത്ര തുകയും	എത്ര തുകയും	2 ലക്ഷം രൂപ

സന്ദേശം 12 { ഏകീകൃത പണമടവ് സംവിധാനം (യുപിഐ) }

ഇൻ്റർനെറ്റ് സൗകര്യമുള്ള സ്മാർട്ട് ഫോൺ ഉപയോഗിച്ച് ഒരു ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിൽ നിന്നും മറ്ററാറു ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേക്ക് പണം കൈമാറ്റം സാധ്യമാക്കുന്ന ഒരു പ്ലാറ്റ്‌ഫോം എന്ന ഏകീകൃത പണമടവ് സംവിധാനം (യുണിഫേഡ് പെയ്മെന്റ്‌സ് ഇൻഡൈമെന്റ്‌സ്) അമൊ യുപിഐ. ബിഎച്ച്‌എഫ് (ബിഓ) ആപ്പോ ഏതെങ്കിലും ബാങ്കിന്റെ ആപ്പോ അപ്ലൈഡിൽ ഏതെങ്കിലും മുന്നാംകഷി (തേർഡ് പാർട്ടി) ആപ്പോ യുപിഐ സംവിധാനത്തിലുടെയുള്ള പണമിടപാടുകൾക്ക് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

ഇത് എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു?

ആവശ്യമുള്ളവ:

നിങ്ങൾക്ക് ഒരു ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട്, ആ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടുള്ള മൊബൈൽ ടെലഫോൺ എന്നിവ ആവശ്യമാണ്. യുപിഐ മൊബൈൽ ഫോൺിൽ സജജമാകുന്നതിന് അക്കൗണ്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതിയിട്ടുള്ള ബെബിറ്റ് കാർഡ് ഒരു തവണ ആവശ്യമുണ്ട്.

യുപിഐ എങ്ങനെ പ്രവർത്തന സജ്ജമാക്കും?

- സ്മാർട്ട്‌ഫോണിൽ ആപ്പ് ഡോwnലോഡ് ചെയ്ത് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പിന്നീട് ആപ്പിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രകാരം ഒരു യുപിഐ പിൻ ഇണ്ട്രാക്കുക.
- യുപിഐയുടെ ഉപയോഗം: യുപിഐ പിൻ ഉപയോഗിച്ച് ഏതൊരു ഗൃണഭോക്താവിനും പരിധി തില്ലാതെ പണം അയയ്ക്കാം. അതിന് ആ ഗൃണഭോക്താവിന്റെ കല്പിത (ബെർച്ചാർ) വിലാസം അറിഞ്ഞാൽ മാത്രം മതി.
- ഗൃണഭോക്താവിന് ബെർച്ചാർ വിലാസം ഇപ്പോൾ എല്ലാമ്പറ്റുമ്പോലും അക്കൗണ്ട് നമ്പറും വഴി ആ ഗൃണഭോക്താവിന് പണം അയക്കാനുള്ള സൗകര്യവും ലഭ്യമാണ്.

യുപിഐയുടെ ഗുണങ്ങൾ എന്തെല്ലാം?

- സ്ഥാനിയിടക്കാണ്ട് പണം അയയ്ക്കാനും സീക്രിക്കാനും കഴിയും.
- സ്മാർട്ട്‌ഫോൺ ഉപയോഗിച്ച് ദിവസത്തിൽ 24 മണിക്കൂറും (24/7), വർഷത്തിൽ 365 ദിവസ വും, സ്ഥാനിയാഴ്ചകളിലും അവധി ദിവസങ്ങളിൽപ്പോലും പണം അയയ്ക്കാം.
- ബെർച്ചാർ എല്ലാഡിവും ഉപയോഗം പണം അയയ്ക്കൽ എളുപ്പമാക്കുകയും തന്ത്രപ്രധാന മായ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് വിവരങ്ങൾ പങ്കുവെയ്ക്കൽ ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

യുപിബേ ഇടപാടുകളിൽ, താഴെ പറയുന്ന ‘ചെയ്യണ്ടും ചെയ്യരുതാത്തുമായ’ കാര്യങ്ങൾ ഓർത്തിരിക്കുക

ചെയ്യണ്ട്

- യുപിബേ ആപ്പ് നവീകരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക (അപ്പോൾ ചെയ്യുക).
- പണം ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള വ്യാപാരിയുടെ/വ്യക്തികളുടെ അഭ്യർത്ഥന സ്വീകരിക്കും മുമ്പ് എപ്പോഴും അത് അവലോകനം ചെയ്യുക.
- പണം കൈമാറ്റം ബാധകമാക്കുന്നതിന് മുമ്പ് തുകയും ഗുണനോക്കരാവും ശരിയാണോ യെന്ന് പുനഃപരിശോധിക്കയും വീണ്ടും ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യുക.

ചെയ്യരുതാത്ത്

- ഒരിക്കലും നിങ്ങളുടെ പിൻ ആരുമായും പങ്കുവെയ്ക്കരുത്
- അദ്യംതന്നെ സ്വീകർത്താവിനെ പരിശോധിച്ച് ഉറപ്പിക്കാതെ/സ്ഥിരീകരിക്കാതെ പണം കൈമാറരുത്.

സന്ദേശം 13

ഇലക്ട്രോണിക് ബാങ്ക് ഇടപാടുകളിൽ ചെയ്യേണ്ടും ചെയ്യരുതാത്തും

ഓൺലൈൻ ബാങ്കിൽ,
മൊബൈൽ ബാങ്കിൽ

ചെയ്യേണ്ട്

- എപ്പോഴും പരിശോധിച്ച് ഉറപ്പാക്കിയതും വിശസിക്കാവുന്നതുമായ ബേഹസറുകൾ ഉപയോഗിച്ച് മാത്രം നിങ്ങളുടെ ബാങ്കിന്റെ യുആർഎൽ ടെട്ടുചെയ്യുക. പണമിടപാടുകൾക്ക് എച്ച്സിറ്റിപിഎസ് (HTTPS) സുരക്ഷയുള്ള വെബ്സൈറ്റുകൾ മാത്രം ഉപയോഗിക്കുക ('എസ്' എന്നാൽ സുരക്ഷിതം). യുആർഎൽ വിൻഡോയിൽ സുരക്ഷാ ചിഹ്നം(താഴ്) തിരയുക (ചിത്രം).
- നിങ്ങളുടെ പാസ്വോർഡുകൾ അക്കൗണ്ടും(ആർഹമാന്യമാർക്ക്) പ്രത്യേക അടയാളങ്ങളും (#, *, @, \$ മുതലായവ) ഉപയോഗിച്ച് ഉറപ്പാക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ളതാക്കുക.
- നിങ്ങളുടെ പാസ്വോർഡ് നിങ്ങൾ മാറ്റുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക.
- നിങ്ങൾ പണമിടപാടുകൾ നടത്തുന്ന ആപ്പുകൾ (ബാങ്കുകളുടെ, ബാങ്കിരീ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ആപ്പുകൾ, വാലറ്റുകൾ) എപ്പോഴും ഏറ്റവും പുതിയ പതിപ്പ് (വെർഷൻ) ഉപയോഗിച്ച് അപ്പേരും ചെയ്യുക.
- മൊബൈൽ നമ്പറും ഇ-മെയിൽ എല്ലാം ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുതുകയും അറിയിപ്പുകൾ കിട്ടുന്നതിന് എസ്‌എംഎസ്/ഇ-മെയിൽ സേവനം ഉപയോഗപ്പെട്ടുതുകയും ചെയ്യുക.
- എതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള അസാധാരണമായ/അംഗീകൃതമല്ലാത്ത ഇടപാടുകൾ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടാതെ ഉടൻ ബാങ്കിനെ അറിയിക്കുക.

ചെയ്യരുതാത്തു

- രിക്കല്യും ഓൺലൈൻ തിരച്ചിലിലുടെ നിങ്ങളുടെ ബാങ്കിന്റെ വെബ്സൈറ്റിൽ പ്രവേശിക്കരുത്.
- ലോഗിൻ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള വിവരങ്ങൾ രിക്കല്യും ഫോണിൽ സുക്ഷിക്കരുത്. വിശസിക്കാനാകാത്ത പോർട്ടലുകളിൽ/സേവന ഭാതാകളിൽ വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തരുത്/സുക്ഷിച്ചുവെയ്ക്കരുത്.
- സെസബർ കഫോകൾ, പൊതു ഉപകരണങ്ങൾ, പൊതു/സൗജന്യ വൈവരങ്ങൾ പോലെ സുരക്ഷിതമല്ലാത്ത/തുറന്ന നേർ്റ്റവർക്കുകൾ തുടങ്ങിയവയിലുംതന്നെ ഇടപാടുകൾ ഒഴിവാക്കുക.
- നിങ്ങളുടെ മൊബൈൽ ബാങ്കിൽ പിൻ, ഇൻഡിന്റ് ബാങ്കിൽ എല്ലാം, പാർസ്വോർഡ്, ടെൻപി തുടങ്ങിയവ രിക്കല്യും (ബാങ്ക് ജീവനക്കാർ ഉൾപ്പെടെ) ആരുമായും പങ്കുവെയ്ക്കരുത്.

സന്ദേശം 14

എടിക്കു ഇടപാടുകളിൽ ചെയ്യേണ്ടതും ചെയ്യുതാത്തതും

നിങ്ങളുടെ എടിക്കു കാർഡ് നഷ്ടപ്പെടുകയോ
മോഷ്ടിക്കപ്പെടുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അനധികൃതമായി
ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നു എന്ന് നിങ്ങൾക്ക്
തോന്തുകയോ ചെയ്താൽ ഉടൻ കാർഡ് ബ്രോക്ക്
ചെയ്യാൻ നിങ്ങളുടെ ബാക്കിനെ ബന്ധപ്പെടുക.

ചെയ്യേണ്ടത് എടിക്കു ഇടപാടുകൾക്കായി താഴെ പറയുന്ന ചെയ്യേണ്ടതും ചെയ്യുതാത്തമായ കാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുക.

- മാനൃതിക് സ്റ്റിപ്പുള്ള കാർഡിന് പകരം ഇഎംവി ചിപ്പ്, പിൻ അധിഷ്ഠിത കാർഡ് മാത്രമാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത് എന്ന് ഉറപ്പാക്കുക (മാനൃതിക് സ്റ്റിപ്പ് കാർഡ് മാറ്റി കിട്ടുന്നതിനായി നിങ്ങളുടെ ബാക്കിനെ സമീപിക്കുക).
- കാർഡ് ഉരയ്ക്കുമ്പോഴും (സൈപ്പ്) പിൻ ദെപ്പ് ചെയ്യുമ്പോഴും സമീപത്ത് അനധികൃത കൂമരകളോ കാർഡ് വിവരങ്ങൾ ചോർത്തിയെടുക്കുന്നതിനുള്ള മറ്റ് ഉപകരണങ്ങളോ ഇല്ലെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുക.
- എടിക്കുമ്പിൽ പിൻ ദെപ്പ് ചെയ്യുമ്പോൾ അത് മറ്റാരും കാണുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക. ഒരു കൈകൊണ്ട് കീപാഡ് (കീ ബോർഡ്) മറയ്ക്കുകയും മറ്റൊരു കൈകൊണ്ട് പിൻ അടിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത് ഒരു നല്ല ശീലമാണ്.
- എടിക്കുമ്പിൽ നിന്നും കിട്ടുന്ന നോട്ടുകൾ പരിശോധിക്കുകയും എല്ലാകയും ചെയ്യുക.
- ഇടപാട് പുർത്തിയായതിന് ശേഷം നിങ്ങളുടെ കാർഡ് തിരികെ എടുക്കാൻ ഓർക്കുക.
- എടിക്കു ഇടപാടുകളെറിച്ച് അറിയി പുകൾ ലഭിയ്ക്കാൻ നിങ്ങളുടെ ഫോൺ നമ്പർ കാർഡ് നൽകിയ ബാക്കുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തുക.
- നിങ്ങളുടെ എടിക്കു കാർഡ് നഷ്ട പ്പെടുകയോ മോഷ്ടിക്കപ്പെടുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അനധികൃതമായി ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നു എന്ന് നിങ്ങൾക്ക് തോന്തുകയോ ചെയ്താൽ ഉടൻ കാർഡ് ബ്രോക്ക് ചെയ്യാൻ നിങ്ങളുടെ ബാക്കിനെ ബന്ധപ്പെടുക.

കുറിപ്പ്:

നിങ്ങളുടെ പരാജയപ്പെട്ട എടിക്കു ഇടപാടിനെക്കുറിച്ച് എത്രക്കില്ലും പരാതിയുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഉടൻ തന്ന കാർഡ് നൽകിയ ബാക്കിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ പെടുത്തുക. ബാക്കുകൾ പരാജയപ്പെട്ട എടിക്കു ഇടപാടുകൾക്ക് $T+5$ ദിവസങ്ങൾക്കു മുള്ളിൽ പരിഹാരം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാണ്. അല്ലാത്തപക്ഷം നിങ്ങൾക്ക് പ്രതിദിനം 100 രൂപ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകേണ്ടതാണ്.

ചെയ്യരുതാത്ത്

- നിങ്ങളുടെ എടുപ്പിലും കാർഡ് വിവരങ്ങൾ (കാർഡ് നമ്പർ, കാലാവധി അവസാനി ക്രൂണ തിയതി, സിവിലി), പിൻ മുതലായവ ആരുമായും പങ്കുവെയ്ക്കരുത്.
- ഒരിക്കലും കാർഡ് എടുപ്പുമാറ്റിൽ ഉപേക്ഷിച്ച് പോകരുത്.
- നിങ്ങളുടെ ഒടിപി ഒരിക്കലും ആരുമായും പങ്കുവെയ്ക്കരുത്.
- ഒരിക്കലും പിൻ കാർഡിൽ എഴുതി സുക്ഷിക്കരുത്.

സന്ദेशം 15

ഡിജിറ്റൽ ടെക്നോളജിൽ ഇടപാടുകാരനുള്ള ബാധ്യത

എരെക്കിലും ഇലക്ട്രോൺിക്/എൽപ്പിം ഇടപാട് നടത്തുന്നോൾ അശ്വലയോ തട്ടിപ്പോം മുലം നിങ്ങൾക്ക് നഷ്ടം സംഭവിക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ട്.

നിങ്ങളുടെ ബാക്കിനെ അറിയിക്കുക

- നിങ്ങളുടെ അക്കൗണ്ടിൽ/കാർഡിൽ ഒരു ടട്ടിപ്പ്, അല്ലെങ്കിൽ അനധികൃത ഇലക്ട്രോൺിക് ബാധിംഗ് ഇടപാട് നടന്നാൽ, അത് ആരുടെ തെറ്റുകൊണ്ടാണ് എന്നത് പരിഗണിക്കാതെ, ഉടനെ തന്നെ നിങ്ങളുടെ ബാക്കിനെ അറിയിക്കുക.
- ബാക്കിനെ അറിയിക്കാൻ വൈകുന്നേരാറും നിങ്ങൾക്കോ നിങ്ങളുടെ ബാക്കിനോ ഉണ്ടാകുന്ന നഷ്ടം വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും.

ബാക്കിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം

ബാക്കിനെ അറിയിച്ചു ശേഷവും ടട്ടിപ്പ് തുടർന്നാൽ നഷ്ടം ബാക്ക് സഹിക്കണം.

- നിങ്ങൾ ബാക്കിനെ പരാതി/വിവരം അറിയിക്കുന്നോൾ ബാക്ക് അത് കൈപ്പറ്റിയതായി രേഖപ്പെടുത്തണം.
- ബാക്ക് 90 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ നിങ്ങളുടെ പരാതി പരിഹരിക്കണം.
- ഇടപാടുകാരൻ വിവരം അറിയിച്ചാൽ അന്നു തൊട്ട് 10 പ്രവൃത്തി ദിവസത്തിനുള്ളിൽ ബാക്ക് ബന്ധപ്പെട്ട തുക അധാരുടെ അക്കൗണ്ടിൽ വരവ് വെയ്ക്കണം. ഈ തുക പരാതി പരിഹാരത്തിനുശേഷമേ പിന്നവലിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

പരിഹിതമായ ബാധ്യത

- അക്കൗണ്ട് ഉടമയ്ക്കുന്ന അശ്വല (പാസ്വോർഡ് പക്ഷുബെയ്ക്കൽ മുതലായവ) മുലമാണ് നഷ്ടം സംഭവിക്കുന്നതെങ്കിൽ ബാക്കിനെ അറിയിക്കുന്നതുവരെ നഷ്ടം അയാൾ സഹിക്കണം.
- ഇടപാടുകാരൻ അശ്വല ഉണ്ടായിട്ടില്ലെങ്കിൽ, അയാൾ ഉടനെ തന്നെ (അനധികൃത ഇടപാട് നടന്ന് 3 പ്രവൃത്തി ദിവസത്തിനുള്ളിൽ) ബാക്കിനെ അറിയിക്കുകയാണെങ്കിൽ അയാൾക്ക് യാതൊരു ബാധ്യതയും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.

അനധികൃത ഇലക്ട്രോണിക് ബാധിൽ ഇടപാട് നടന്നതിൽ ഉത്തരവാദിത്വം കിടക്കുന്നത് ബാധിലോ ഉപഭോക്താവിലോ അല്ല, ഈ സംവിധാനത്തിൽ എവിടെയെങ്കിലുമായിരിക്കുകയും, അതുരു ഇടപാടിനെക്കുറിച്ച് ബാധിനെ അറിയിക്കുന്നതിൽ ഉപഭോക്താവിലെ ഭാഗത്തു നിന്ന് കാലതാമസം (ബാധിൽ നിന്നും വിവരം ലഭിച്ചതിന് ശേഷം നാലു മുതൽ ഏഴ് വരെ പ്രവർത്തി ദിവസം) ഉണ്ടെങ്കിൽ, അതുരുത്തിലുള്ള ഓരോ പണമിടപാടിനും ഉപഭോക്താവിന് ഉണ്ടാകുന്ന ബാധയു ഇടപാടിൽ മൂല്യം അല്ലെങ്കിൽ താഴെ പറയുന്ന തുക, ഏതാണോ കുറവ് അത്യുമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

അക്കൗണ്ട്	പരമാവധി ബഹുമാനിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ
<ul style="list-style-type: none"> വിഷയസ്ഥിതി അക്കൗണ്ടുകൾ 	5000 / രൂപ
<ul style="list-style-type: none"> മറ്റൊരു എൻബി അക്കൗണ്ടുകളും മുൻകൂർ പണം അടയ്ക്കുന്ന (പ്രീ-പെയ്മെന്റ്) സംവിധാനങ്ങളും ശിമ്പർ കാർഡുകളും എംഎസ്എൽക്കളുടെ കുറ്റ്/കുംഘ് ട്രൈഡ്/ഓവർഡ്രെഫ് അക്കൗണ്ടുകൾ വ്യക്തികളുടെ, വാർഷിക ശരാശരി ബാലൻസുള്ള (തെളിപ്പിന് മുമ്പുള്ള 365 ദിവസ കാലയളവിൽ) 25 ലക്ഷം രൂപ വരെ പരിധിയുള്ള കുറ്റ്/കുംഘ് ട്രൈഡ്/ഓവർഡ്രെഫ് അക്കൗണ്ടുകൾ. 5 ലക്ഷം രൂപ വരെ പരിധിയുള്ള ട്രൈഡ് കാർഡുകൾ 	10000 / രൂപ
<ul style="list-style-type: none"> മറ്റൊരു കുറ്റ്/കുംഘ് ട്രൈഡ്/ഓവർഡ്രെഫ് അക്കൗണ്ടുകളും 5 ലക്ഷം രൂപയ്ക്ക് മുകളിൽ പരിധിയുള്ള ട്രൈഡ് കാർഡുകൾ 	25000 / രൂപ

സുക്ഷിക്കുക!

തട്ടിപ്പ് ഇടപാട് നടക്കുന്നത് നിങ്ങളുടെ അശ്വമുഖം, അതായത് നിങ്ങളുടെ പാസ്വേർഡ്, പിൾ, ഓടിപി പജുവെയ്ക്കൽ, മുലമാണകിൽ വിവരം ബാക്കിനെ അറിയിക്കുന്നത് വരെയുള്ള നഷ്ടം നിങ്ങൾ സഹിക്കേണ്ടി വരും.

ഓർക്കുക

തട്ടിപ്പ് ഇടപാടുകൾ ഉടനെ അറിയിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി നിങ്ങളുടെ ബാക്കിനെ സ്വന്ധപൂടുന്നതിനുള്ള വിവരങ്ങൾ കൈവശം വെയ്ക്കുക.

ഇടപാടുകാർക്കുള്ള സംരക്ഷണം

ഫിനാൻഷ്യൽ ഇൻഫോംഷൻ & ഡെവലപ്മെന്റ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്, ആർബിഐ

സന്ദേശം 16 { തെറ്റിഡിപ്പിച്ചുള്ള വിൽപന }

താനൊരു സ്ഥിര നികേഷപം നടത്താൻ താൽപര്യപ്പെടുന്നു

എമ്പിയുടെ കൃദ ഒരു ഇൻഷുറൻസ് പോളിസി കുടി എടുക്കാൻ തങ്ങൾ താങ്കളോട് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു!

ബാക്സ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ

ഇടപാടുകാരൻ

ഹാർക്കുക

- സമാധ്യത്തെ ഇൻഷുറൻസുമായി കൂടിച്ചേർക്കാതിരിക്കുക എന്നത് ഒരു നല്ല ശ്രദ്ധമാണ്. നിങ്ങളുടെ ഇൻഷുറൻസ് ആവശ്യങ്ങളും നികേഷപ ആവശ്യകതകളും വെവ്വേറെ കണക്കാക്കുക.
- നിങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമുണ്ടകിൽ മാത്രം ഇൻഷുറൻസ് പോളിസിയോ സാമ്പത്തിക ഉൽപന്നമോ വാങ്ങുക! ഒരെണ്ണം എടുക്കാൻ ബാകിന് നിങ്ങളെ നിർബന്ധിക്കാനാക്കില്ല!
- ഒപ്പിടുന്നതിന് മുമ്പ് അപേക്ഷാ ഫോറം നന്നായി വായിക്കുക. പുരിപ്പിക്കാത്ത ഫോമുകളിൽ ഒപ്പിടുന്നത് ഒഴിവാക്കുക.
- ബാക്സ് നിങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടാത്ത ഒരു ഉൽപന്നം നിങ്ങൾക്ക് വിറ്റുകിൽ, അല്ലെങ്കിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട നിബന്ധനകൾ/വ്യവസ്ഥകൾ വിശദീകരിച്ച് തന്നില്ലെങ്കിൽ, ബാകിന് പരാതി കൊടുക്കാൻ മടക്കാതിരിക്കുക. ബാകിരെഴു് മറുപടി യിൽ നിങ്ങൾ സംത്യപ്തന്നല്ലെങ്കിൽ ആർബിഐയുടെ ഓംബുഡ്സ്മാനിൽ പരാതി കൊടുക്കാവുന്നതാണ്. പരാതി എഴുതിയോ ആർബിഐയുടെ കംപ്പയൻസ് മാനേജ്മെൻസ് സംഖിയാനം വഴിയോ നൽകാവുന്നതാണ് (സന്ദേശം 19 നോക്കുക).
- ബാക്കുകൾ അവരുടെ ശാഖകളിൽ ഓംബുഡ്സ്മാൻസ് വിവരങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

സന്ദേശം 17

{ സചേത് പോർട്ടൽ }

വരു, വരു!
120% ആദായം ഉറപ്പ്!
പുജ്യം റിസ്ക്!

വ്യാജ സാമ്പത്തിക
ഉൽപന്നം

നിങ്ങൾ കഷ്ടപ്പെട്ട ഉണ്ടാക്കിയ
പണം സെയിൽസ്മാർ കൊ
ടുക്കുകയും അയാൾ നിങ്ങളുടെ
പണവുംകൊണ്ട്
ഓടിപ്പോകുകയും ചെയ്യും!

ആദായമൊന്നും കിട്ടില്ല,
മുതല് പോലും നഷ്ടപ്പെടും.

നിങ്ങൾക്ക് എന്ത് ചെയ്യാൻ കഴിയും?

- ആർബിഐ, സെബി, എറ്റുർബിഐഎം, പിഎഫ്‌ആർബിഐ എന്നിവയിലോ അല്ലെങ്കിൽ സർക്കാരിലോ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ളതോ അവരാൽ നിയന്ത്രിക്കപ്പെട്ടു നാതോ ആയ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ മാത്രം പണം നിക്ഷേപിക്കുക.
- വളരെ ഉയർന്ന ആദായം വാഗ്ദാനം തരുന്ന സ്കീമുകളിൽ ആകൃഷ്ടരാകരുത്. അവ തട്ടിപ്പ് സ്കീമുകളായിരിക്കാം.
- ബാങ്കുകൾ ഇടക്കാക്കുന്ന നിരക്കിനേക്കാൾ താഴ്ന്ന നിരക്കിൽ വായ്പ വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് വായ്പയെടുക്കരുത്. അവർ ഫ്രോസ്റ്റിംഗ് മൈസ് ട്രിയെട്ടുത്ത് അപ്രത്യക്ഷരാകും!

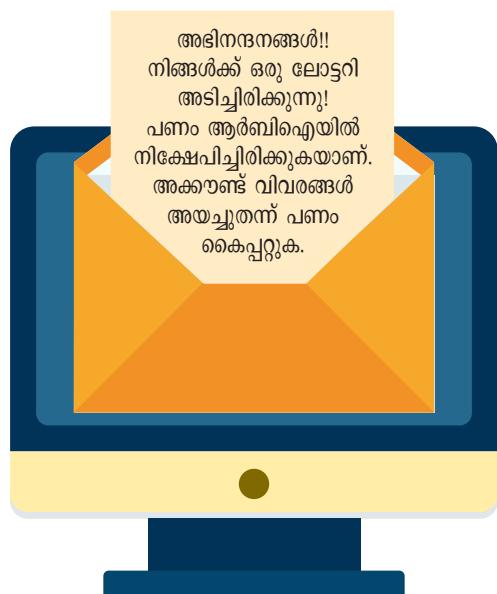
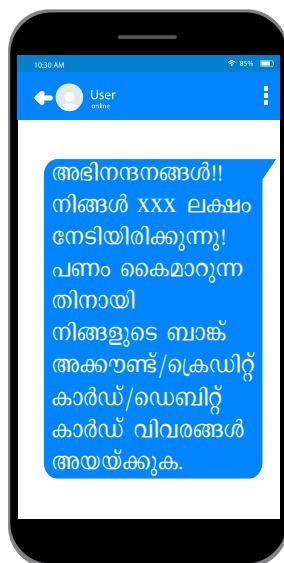
എതെങ്കിലും സ്കീം പ്രകാരം പിരിച്ചെടുത്ത പണമോ നിക്ഷേപമോ തിരികെ തരുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരം അറിയിക്കുന്നതിനോ പരാതികൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനോ www.sachet.rbi.org.in എന്ന വെബ്സൈറ്റ് സന്ദർഭിക്കുക.

സേര്ഗം 18

അവിശ്വസനിയമാം വിധം നല്ലതെക്കിൽ?

‘സൗജന്യമായി ഒന്നും കിട്ടില്ല’

എന്ന് പറയാറുണ്ടോ. ആരെകിലും സൗജന്യമായി പണമോ നിങ്ങൾ ഒരിക്കലും എടുത്തിട്ടില്ലെന്നതു ഒരു ലോട്ടറി ടിക്കറ്റിന് സമ്മാനമോ വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നുവെക്കിൽ, നിങ്ങൾ ഒന്ന് നിൽക്കുക, ചിതിക്കുക - എന്തുകൊണ്ട്? ഇതെല്ലാം നല്ല കാര്യം സത്യമായിരിക്കുമോ?

ഇതിനെല്ലാം ഇരയാകരുത്. താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഓർക്കുക:

- ആർബിഐ/ബാങ്കുകൾ ഒരിക്കലും ഇ-മെയിൽ/എസ്പ്രോഫേസ്/ ഫോൺ വഴി നിങ്ങളുടെ ബാക്ക് അക്കൗണ്ട്/ബൈബിറ്റ് കാർഡ്/ ബൈബിറ്റ് കാർഡ് വിവരങ്ങൾ; പിൻ, ഓപി മുതലായവ ചോദിക്കില്ല.
- ആർബിഐ വ്യക്തികളുടെ സേവിംഗ്സ് അക്കൗണ്ട്/കററ്റ് അക്കൗണ്ട് തുറക്കുകയോ സ്ഥിര നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്പീകർക്കുകയോ ക്രൈറ്റ് കാർഡ്/ബൈബിറ്റ് നൽകുകയോ ഒരു വ്യക്തിയുമായും ഒരു തരതിലുള്ള ഇടപാടുകളിലും ഏർപ്പെടുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല.

വ്യാജ വാഗ്ദാനങ്ങൾ സുക്ഷിക്കുക

നിങ്ങളുടെ അക്കൗണ്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ ഒരിക്കലും ആർക്കും നൽകരുത്.

ആർബിഐ കൂർത്താ ഫൈ, ആർബിഐസേ

ആർബിഐ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് സാമ്പത്തിക സാക്ഷരതയെ കുറിച്ചും ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ സന്ദേശങ്ങളും അറിവ് പകരുന്നതിനായി വിവിധ മാധ്യമങ്ങളിലൂടെ (എൻഎംഎസ്, ഇലക്ട്രോണിക്, അച്ചടി മാധ്യമങ്ങൾ, ഫോൺബുക്, ടിറ്റർ) പൊതുജന ബോധവൽക്കരണ പരിപാടി ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

എൻഎംഎസ് പ്രചാരണ പരിപാടിക്കായി ആർബിഐ ‘RBISAY’ എന്ന ഐഡിയിൽ നിന്നും സന്ദേശങ്ങൾ അയയ്ക്കുന്നു. കുടുതൽ വിവരങ്ങൾക്ക് വിളിക്കുക- 14440.

സന്ദേശം 19

പരാതി പരിഹാര സംവിധാനം

ബാക്ക്/എൻബിഎഫ്‌സികൾ/പെയ്മെന്റ് സംവിധാന പകാളികൾ നൽകുന്ന സേവനത്തിലെ ന്യൂനതകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉപഭോക്താക്കളുടെ പരാതികൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ആർബിഎഫ്യൂടെ ഓൺലൈൻസ്മാർക്ക് സ്കീമിന് കീഴിൽ വേഗത്തിൽ പരിഹാരം ലഭിക്കുന്നതും ചെലവില്ലാത്തതുമായ സംവിധാനം സജ്ജമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.
<https://rbi.org.in/Scripts/Complaints.aspx>
അല്ലെങ്കിൽ cms.rbi.org.in.

ഭാരതീയ റിസർവ് ബേം
Reserve Bank of India
India's Central Bank

ശിക്ഷാവത്ത് പ്രഖ്യാപന പ്രണാളി
Complaint Management System

ഓൺലൈൻസ്മാർക്ക് പരാതി സമർപ്പിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് എപ്പോഴും താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഓർക്കുക:

- നിങ്ങളുടെ പരാതി പരിഹരിക്കാൻ ആദ്യം ബന്ധപ്പെട്ട ബാക്ക്/എൻബിഎഫ്‌സി/പെയ്മെന്റ് സംവിധാന പകാളിയെ സമീപിക്കുക.
- ബാക്ക്/എൻബിഎഫ്‌സി/പെയ്മെന്റ് സംവിധാന പകാളിയെ സമീപിച്ച് ഒരു മാസത്തിന് ശേഷവും നിങ്ങളുടെ പരാതി പരിഗണിക്കപ്പെടാതെ തുടർന്നാൽ, അല്ലെങ്കിൽ മറുപടിയിൽ നിങ്ങൾ തുപ്പത്തന്നെല്ലജിൽ മറുപടി കിട്ടി ഒരു വർഷത്തിനകം, ഓൺലൈൻസ്മാർക്ക് പരാതി സമർപ്പിക്കണം.
- പരാതി, ബന്ധപ്പെട്ട ഓൺലൈൻസ്മാർക്ക് സ്കീമുകളിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള കാരണങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം.
- പരാതിയിൽ ആവശ്യമായ വിശദാംശങ്ങൾ/വിവരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. പരാതി (കോടതി പോലുള്ള) ഏതെങ്കിലും ഫോറോൺ കൈകാര്യം ചെയ്തത്/തീർപ്പ് കാത്തിരിക്കുന്നത്, അല്ലെങ്കിൽ ഓൺലൈൻസ്മാർക്ക് കൈകാര്യം ചെയ്തത്/മുമ്പ് തീർപ്പാക്കിയത് ആയിരിക്കരുത്.
- സിഎഫ്‌സിയിൽ നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിൽ പരാതി സമർപ്പിക്കുന്നത് വേഗത്തിൽ തീർപ്പുണ്ടാക്കാൻ ഓൺലൈൻസ്മാർക്ക് സഹായകമാകും.

പരാതി സമർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമം

എപ്പോൾ?

- പരാതി നൽകി ഒരു മാസത്തിനകം ബാക്ക്/എൻബിഎഫ്‌സി/ പെയ്മെന്റ് സംവിധാന പകാളിയിൽ നിന്ന് മറുപടി ലഭിച്ചില്ലെങ്കിൽ.
- ബാക്ക്/എൻബിഎഫ്‌സി/ പെയ്മെന്റ് സംവിധാന പകാളിയിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച മറുപടിയിൽ തുപ്പതിയില്ലെങ്കിൽ.

എവിടെ?

- ബാക്ക്/എൻബിഎഫ്‌സി/ പെയ്മെന്റ് സംവിധാന പകാളിയുടെ ശാഖ/രജിസ്ട്രേഷൻ ഓഫീസ് എത്ത് ഓംബുഡ്മാർഗ്ഗ് അധികാര പരിധിയിലാണോ വരുന്നത് ആ ഓംബുഡ്സ്മാനിൽ പരാതി നൽകണം.

(<https://rbi.org.in/Scripts/Complaints.aspx> അല്ലെങ്കിൽ cms.rbi.org.in).

എങ്ങനെ?

- സ്കീമിന്റെ അനുബന്ധത്തിലുള്ള നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിൽ ഒപ്പുവെച്ച പരാതി ആർബിഎഫ്‌സി കംപ്യൂട്ടേർ മാനേജ്മെന്റ് പോർട്ടൽ (cms.rbi.org.in) ഉപയോഗിച്ച്, അല്ലെങ്കിൽ ഇ-മെയിലിലോ തപാലിലോ അയയ്ക്കാവുന്നാണ്.
- പരാതിക്കാരന്റെയും ബാക്ക്/എൻബിഎഫ്‌സി/ പെയ്മെന്റ് സംവിധാന പകാളിയുടെയും പേരും വിവരങ്ങളും(വിലാസം, ഇ-മെയിൽ, ഫോൺ നമ്പർ) പരാതിയിൽ വ്യക്തമാക്കണം.
- പരാതിയുടെ സഭാവം, നഷ്ടം, പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന പരിഹാരം മുതലായവ പോലുള്ള എല്ലാ വിശദാംശങ്ങളും പരാതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും പ്രസക്തമായ എല്ലാ രേഖകളും പരാതിയ്ക്കൊപ്പം വെയ്ക്കുകയും ചെയ്യണം.

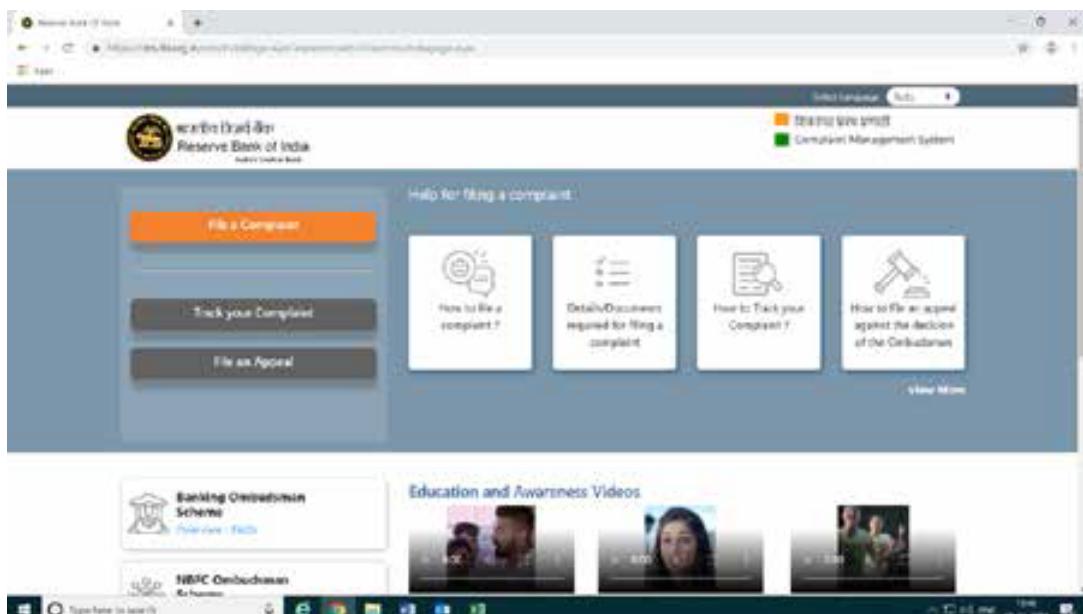
കുടുതൽ വിവരങ്ങൾക്ക് സന്ദർശിക്കുക:

(<https://rbi.org.in/Scripts/Complaints.aspx> അല്ലെങ്കിൽ cms.rbi.org.in)

സദേശം 20

ആർബിഐയുടെ കംപ്ലൈന് മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം (സിഎംഎസ്)

ആർബിഐയുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും സ്ഥാപനത്തിന് എതിരായി ഓംബുധ്യസ്ഥാനം പരാതി സമർപ്പിക്കുന്നതിന് cms.rbi.org.in. ഒന്ന് പോർട്ടലിൽ ലോഗിൻ ചെയ്യുക. വെബ് പ്രോഫീൽ ചിത്രം താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

ഈ പോർട്ടൽ ഉപയോഗിക്കാൻ വളരെ എളുപ്പമുള്ളതാണ്. എങ്ങനെ പരാതി സമർപ്പിക്കും എന്നത് സംബന്ധിച്ച് ഉപയോക്താവിന് മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിനായി ഇതിൽ സാധാരണ വീഡിയോകളും ഉണ്ട്.

പരാതി സമർപ്പിച്ചാൽ ഉടൻ പരാതിക്കാരന് എസ്‌എംഎസ്/ഇ-മെയിലിലൂടെ പരാതി ലഭിച്ചതായി വ്യക്തമാക്കുന്ന മറുപടി ലഭിച്ചും. ഇതിൽ ഒരു സവിശേഷ (യൂട്ടിക്) രജിസ്ട്രേഷൻ നമ്പർ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഈ നമ്പർ പരാതിയുടെ സ്ഥിതി ഓൺലൈനായി പരിശോധിക്കുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കാൻ വീഡിയോകളും ഉണ്ട്.

ഈ പോർട്ടൽ പരാതിക്കാരന് ആർബിഐയുടെ പരാതി പരിഹാരത്തെക്കുറിച്ച് പ്രതികരണം അറിയിക്കുന്നതിനും അപീൽ സമർപ്പിക്കുന്നതിനും ഉപയോഗിക്കാം.

ഈ പോർട്ടലിൽ ആർബിഐയുടെ ഉപഭോക്ത്യ ബോധവത്കരണ, സംരക്ഷണ സംരംഭങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള ഏറ്റവും പുതിയ വീഡിയോകളും പോസ്റ്ററൂകളും ഉണ്ട്.

ഹിന്ദാൻഷ്യത്ത് ഇൻകൗഷൻ & ഡെവലപ്മെന്റ് ബിപ്പാർട്ട്മെന്റ്
ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക്
1000 നില, കേറ്റ കാര്യാലയം
മുംബൈ - 400001, ഇന്ത്യ